

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. An consecratio Episcopalis ministrata cum opinione probabili sit reiteranda cum conditione? Et docetur Baptismum, Sacerdotium, & Episcopatum collatum cum opinione probabili esse denuo reiterandum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

sius eius
not.

doceat Nugnus, Toletus, Fornariúsque & alij, quos citat, & sequitur P. Aucta tom. 1. de Sacrament. Confirmationis, quæst. 72. sect. 6. quia ait; illa verba Concilij sufficientia sunt ad imponendum præceptum, & inducendam grauem obligationem. Et ita ipsa praxi, & vni accepta videntur: liquidem Prælati collaturi Ordines, aut primam Tonfuram, diligenter de præuia Confirmatione inquirunt & de hac re tanquam graui solliciti sunt; solentque documentum susceptæ Confirmationis vel à Parocho vel à proprio Prælato, quando alienus de licentia proprij quemquam initiatus est, diligenter exigere. Acedit, quod aliqui possent quis non confirmatus promoueri absque graui culpa, vsque etiam ad Episcopatum ipsum, & tunc liberè confirmare alios. Quod sanè videtur graue inconueniens, & non sine notabili scandalo audiretur, si Episcopus quis peteret confirmari, cum non esset antea confirmatus. Imo plerique ex Authoribus oppositæ sententiæ vltro asserunt, quod peccaret mortaliter si quis non confirmatus teneret alterum in confirmatione, & aliqui volunt, quod non contraheeret spirituales cognationem: vt planè multò plus est confirmare, quàm tenere in confirmatione; & non minor transgressio videtur ordinari quempiam non confirmatum; igitur hoc non vacat culpa mortali. Et certè si Canon iubens, vt non confirmatus non teneat alterum: accipitur cum hoc rigore, vt inducat obligationem sub culpa mortali: patitur accipi debet decretum Concilij, vt prima Tonfura non initiatur qui confirmati non sunt; & similiter, vt non promoueantur deinceps ad Clericales Ordines. Et alioquin in singulis committeretur nouum mortale peccatum. Ergo si aliquis ex præcepto Concilij Tridentini non potest suscipere minores Ordines, imò neque primam Tonfuram si prius non fuerit confirmatus quanto magis dicendum est in casu nostro Episcopum non confirmatum peccare mortaliter, si consecrationem Episcopalem recipiat non insignitum Sacramento Confirmationis, & idem peccatum committere Episcopum illum consecrantem consequenter dicendum erit.

2. Sed licet hæc sententia sit probabilis, non minus probabilem, imò probabiliorem contrariam esse existimo. Ita tenet Suarez disp. 48. sect. 1. Valent. q. 2. punct. 3. Coninch hac quæst. artic. 8. num. 90. & de Ordine disp. 20. dub. 10. num. 103. Viuald. de Confirmat. num. 4. 1. Victoria de Ordin. num. 232. Auila de censuris, part. 7. disp. 9. sect. 1. dub. 3. Nauar. in summa cap. 22. n. 9. Azor. tom. 2. lib. 3. cap. 48. quæst. 1. Molfes. tom. 2. lib. 28. cap. 3. num. 24. Zambran. de Casibus occurrent. temp. mort. cap. 2. dub. 3. num. 3. Sotus in 3. distinct. 7. q. 1. art. 7. propof. 3. quibus omnibus adde me citato Leandrum de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 2. q. 8. Dicastillum de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 1. n. 11. num. 100. Martino de Sacram. tom. 1. disp. 16. sect. 1. n. 11.

Sup. his si-
gnanter pro
recipiendis
Ordines mi-
nores, & etiam
Sacros in to.
1. r. 2. Ref. 4.
à lin. 4. &
vers. Nouul-
li, & in Ref.
12. §. Notauit,
& latè in to.
2. r. 5. Ref.
99. §. vlt. &
in Ref. 100.
§. 1. & 2. & in
Ref. 101. §.
etiam 1. & 2.
& in Refol.

asserentes verba Concilij Tridentini non importare præceptum sub mortali, nec in ordine ad recipientes Ordines, nec in Ordine ad Episcopos ministrantes. Et ideo, me citato, Martinus de San Ioseph. de Monit. Confess. lib. 1. tract. 2. de Confirmatione, n. 16. sic ait. [Aunque muchos Autores afirman, que peccan mortalmente el que recibe Orden factò sin reitar confirmando, Tolet. lib. 2. cap. 71. num. 6. Bonac. de Sacram. disp. 8. quæst. 1. punct. 5. num. 10. y otros que piensan, que se haze contra precepto del Concilio Tridentino sess. 22. cap. 4. de reformat. pero tengo por mas probable que no es pecado mortal, porque el Concilio no habla con los Ordenantes sino con el Obispo. Y confirmolo con que, [Cui verba legis non conueniunt, eidem non conuenit legis dispositio, lib. 4. §. 1. s. 1. vbi Paulus ff. de damno infecto, quod constitutum ff. de milit.

estam. Ita autem in princip. & ibi Bartolus ff. ad ad-
ministr. autorum, l. hac accusare, §. omnibus ff. de accusat.
l. 1. §. loquitur, ff. de aqua quotidianas, §. ancillis om-
nes ff. de legat. 1. l. adgere, §. quamuis, ff. de iure patri-
lib. 2. Cod. communia de legat. cap. in demeritibus, §. sed
cum eas de elect. lib. 8. Sic Granad. 17. q. 4. disp. 1. n. 9.
(que juzga, que ni aun venialmente no peca.) Hu-
rad. 17. Confirmat. diff. 11. [y otros muchos. Y aun ad-
el Obispo juzgo, que no peca mas que venialmente re-
ez ordenata à los que no estàn confirmados, porque
no es materia graue que como decimo a tibi, 17. r. 2.
n. 17. no es pecado mortal dexar de recibir este Sacra-
mento.] vltra Authores citatos Suar. disp. 8. sect. 1.
Coninch art. 8. n. 9. Valencia tom. 4. disp. 5. q. 2. punct. 3.
Sà verb. Confirmatio n. 11. Zambranus de casibus re-
seruatis temp. mortis cap. 2. dub. 4. n. 1. [y la razon es,
por que el efecto deste Sacramento, se puede adquirir
por otros medios, como por la oracion, y por la re-
ception de otros Sacramentos. Y assi muchos se saluan
sin recibir el Sacramento de la Confirmacion.] Vnde
ex hac opinione potest quis tenere Episcopum confir-
mandum non peccare mortaliter se consecrando
non initiatum Sacramento Confirmationis, neque
Episcopum illum confirmando; nam non inuenio
Textum in contrarium hoc præcipientem sub pec-
cato mortali, nisi Textum Tridentini Concilij, cuius
verba, vt supra visum est, non importare præceptum
sub mortali, satis probabiliter Doctores citati asse-
runt. Ergo, &c. Et ita in terminis de Episcopo con-
secrante Episcopum non confirmatum docet Serra
in 3. p. D. Thomas, quæst. 72. art. 8. ad 3. sol. mihi 265.

3. Sed hic casum curiosum inquiri, an hic Epi-
scopus non confirmatus sic consecratus, peccet postea
mortaliter conferendo alij Sacramento Confir-
mationis? Et affirmatiue respondet Tannerus tom. 4. p. 1.
q. 4. dub. 2. At ego contrariam sententiam teneo. Dico
igitur solum peccare venialiter, quia licet sit aliqua
inordinatio ministrare hoc Sacramentum ex officio,
& illud nolle suscipere, non tamen est grauis. Et ita
docet Nauarrus cap. 22. num. 9. Granad. in 3. part. 2.
disp. 1. n. 11. quibus adde doctum Patrem Leandrum
de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 2. q. 7. Dicastillum vbi
suprà, dub. 11. num. 126.

RESOL. XLVII.

An consecratio Episcopalis ministrata cum opinione probabili sit reuerenda cum conditione?

Et docetur Baptismum, Sacerdotium, & Episcopatum collatum cum opinione probabili de nouo reuerendum sub conditione.

Et quid, si ordinatio Sacerdotis fuisse facta cum Calice vacuo, vel cum Calice non consecrato, aut si ordinatus non reuigil Calicem, an in his casibus ordinatio sit cum conditione reuigilanda? Et p. 12. tract. 1. Res. 47.

§. 1. Videtur respondendum negatiue; probatur nam non desunt Doctores asserentes quod si quis ex obliuione Magistri ceremoniarum Calice vacuo cum solo pane ei porrecto Sacerdotio initiaretur, talis ordinatio esset reuerenda. Et ita docet Henríquez, Bonacina, Filliucius alibi à me adducti. Et hoc satis probabile putat Dicastillus de Sacram. tom. 1. disp. 1. dub. 10. n. 160. & 161. Et tamen adest opinio contraria asserens esse de substantia Ordinationis Sacerdotalis in Ecclesia Latina Traditio vtriusque speciei, videlicet Calicis cum vino, & patena cum Pane quia id clarè videtur docet Florétin, his verbis Peccatyteratus traditur per Calicem cum Vino, & Patena cum Pane porrectione. Sic Conc. & sic docet Gr. 17. d. 1. d. 1. §. 3.

disp. 3. num. 12. & 13. dicens esse communem sententiam. Hurtadus de Sacram. Ordinis, difficult. 1. 1. disp. 5. prop. 2. Villalobos tom. 1. tract. 11. difficult. 4. num. 1. Dicastillus vbi supra, & alij.

2. Probatur secundò, quia contactum physicum esse de substantia ordinationis sacerdotalis, & aliorum maiorum Ordinum docent plures, & non ignobiles Auctores, & tamen Petrus Marchant in Tribunal Sacram. tom. 3. tract. 6. tit. 2. quest. 3. cor. 2. docuit Sacerdotem non tangentem Calicem, & Patenam in sua Ordinatione, non debere iterum ordinationem, reiterare. Ergo.

3. Probatur tertio, auctoritate Fornierij, & Fillicij quos citat, & sequitur Gesualdus in Theolog. moral. tom. 1. tract. 15. cap. 3. num. 6. asserens ordinationem in Sacerdotium cum Calice, & Patena non consecrata posse acquiescere sine scrupulo. Et tamen non desunt Doctores asserentes, quod saltem in Ordinibus sacris, in Subdiaconatus, & Presbyteratus Ordine instrumenta (nempe Calicem cum Patena) quæ traduntur in manus Ordinandorum, debere esse prius ab Episcopo consecrata: Vnde dicitur eis: *videte quale mysterium vobis traditur. Et accipite, postquam offerendi, &c.* Non enim Sacrificium Missæ offertur, nisi in Calice consecrato: talis enim videtur esse communis Ecclesiæ vsus: nam Episcopi in collatione sacrorum Ordinum semper vtuntur Calice consecrato pro significatione mysterij: ita Paludanus in 4. disp. 24. quest. 2. Turrecremata, & Præpositus in Canon. per sacros, distinct. 25. Syluest. verb. Ordo 2. §. 4. Mar. Fornarius in addit. ad Tolet. de Ordine, cap. 2. num. 6. & alij.

4. Verum his non obstantibus, ego olim docui cum Granado Baptismum, Sacerdotium, & Episcopatum collatum cum opinione probabilis esse, denuo reiterandum sub conditione. Et hanc sententiam tenet etiam scientia, & dignitate Eminentissimus Dominus meus Cardinalis Lugo in Respon. Moral. lib. 1. dub. 1. num. 11. vbi sic ait. [Quicquid sit de aliis Sacramentis, an in eorum collatione, & susceptione liceat amplecti opinionem probabilem, in Baptismo tamen, Sacerdotio, & Episcopatu propter eorum necessitatem, & damnum irreparabile, quod ex eorum invaliditate consequeretur, debemus quoties fieri potest certam & securam viam amplecti, & dub. 33. num. 3. sic ait; ego in prædicto casu dixi, Titium potuisse in prima ordinatione quiescere absque vlla reiteratione, etiam conditionata; non tamen peccatum, si ad maiorem sui animi quietem iterum sub conditione ordinaretur, quod etiam Episcopus poterat licite in eius gratiam facere. Vt verò fundamentum huius responsi intelligatur recolenda sunt quæ dixi.

disp. 7. de penitentia, sect. 13. num. 273. & seqq. vbi ostendi obligationem quidem esse repetendi sub conditione Sacramentum Baptismi; & Ordinis Sacerdotalis; vel Episcopalis, propter maxima inconuenientia, & damna quæ ex invaliditate horum Sacramentorum sequerentur, quoties dubius est valor, vel quoties probabilis sententia dicit, non fuisse valida. Id tamen non procedere quando sententia negans valorem non æstimatur probabilis, sententia affirmans obligationem reiterandi Sacramentum sunt enim diuersæ questiones an sit validus, v. g. Baptismus taliter collatus: & an sit postea sub conditione repetendum, & contingere potest non esse probabilem sententiam negantem valorem, & tamen probabilem esse sententiam affirmantem obligationem reiterandi Baptismum sub conditione. Quando ergo probabilitas versatur circa defectum valoris, fatemur esse obligationem repetendi Baptismum; quando verò probabilitas solum versatur circa obligationem repetendi,

tunc non semper tenetur homo Sacramentum repetere, sed potest amplecti opinionem contrariam probabilem negantem illam obligationem, quia sicut in aliis omnibus materiis practicis, sic etiam in obligatione repetendi Sacramentum, possumus amplecti iudicium probabile Doctorum dicentium, in eo casu non esse talem obligationem, quamuis & alij probabiliter dicant esse; quia probabilitas hæc non versatur circa valorem, sed circa licitum, & iudicium practicum dicitans hinc, & nunc posse licite non repeti Sacramentum quod iudicium probabile practicum, & vltimum in omni materia possumus licite amplecti, vt explicauimus loco citato.] Hucusq; Lugo. Et ideo hanc sententiam tuetur etiam doctus Pater Escob. in Theol. Moral. tract. 7. exam. 8. c. 4. §. 3. n. 46. Tannerus tom. 4. disp. 7. quest. 2. dub. 4. num. 58. & Franciscus de Contreras in fauorem Patrum Societatis Iesu contra Consecrationem Episcopi N. art. 1. dub. 1. n. 6. Et tandem nouissime, me citato, hanc sententiam docuit noster pater quartus in Rubr. Missalis, part. 3. tit. 1. dub. 16. vbi sic ait. [Tertia sententia media, quam omnino veram existimo, sic distinguit, si loquamur de Ordine Sacerdotali, & episcopali, dicendum est in prædictis casibus, & similibus quando sunt opiniones pugnantes circa valorem Ordinis necessariò iterandum esse sacram Ordinationem sub conditione, & interim abstinendum esse à celebratione secus de aliis Ordinibus inferioribus.]

5. [Probatur primò, quia ex invaliditate Ordinis Sacerdotalis sequuntur grauissima incommoda, tum contra reuerentiam Sacramenti, tum præcipue contra bonum animarum, quia non conficitur Sacramentum Eucharistiæ; neque sacrificium; sicque fideles communicando non recipiunt verum Sacramentum, nec consequerentur fructum Penitentia, ergo nendum virtus religionis, sed etiam charitas omnino obligant ad cauenda ea pericula, & tollendam dubietatem iterata susceptione Sacerdotij. Probatur consequentia quia charitas obligat ad vitanda huiusmodi damna, præsertim spiritualia, quoties fieri potest.

6. Eadem autem est ratio de Ordine Episcopali, vt per se patet, ex cuius valore Ordinis Sacerdotalis in aliis.] Hæc P. Quartus. Vnde ego nuper interrogatus de his tribus casibus, respondi, Episcopum N. qui consecratus fuit ab vno tantum Episcopo, debere iterum consecrari, Secundò, Episcopum consecratum absque vnctione Chrismatica, sed cum oleo Cathecumenotum, esse iterum in alia consecratione cum sacro Chrismate vngendum, Tertio, idem censui de consecratione Episcopi N. de qua scripsit laudè Pater Contreras vbi supra: nam licet omnes supradictæ consecrationes fuerint factæ quoad validitatem cum opinione probabilis, tamen ex rationibus superius adductis existimaui iterum illas sub conditione reiterandas esse.

7. Item ex his contra Doctores superius adductos, apparet me rectè olim respondiisse, ordinationem Sacerdotis factam cum Calice vacuo fecisse reiterandam. Et ita, me citato, tenet doctus Pater Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 4. quest. 9. Secundò interrogatus, an Ordinatio Sacerdotis facta cum Calice non consecrato esset sub conditione reiteranda, etiam respondi affirmatiuè; & ita, me citato, Pater Quartus vbi supra in Rubr. Missalis, part. 3. tit. 1. sect. 2. dub. 4. Tertio, Ordinationem Sacerdotis, qui non tetigit Calicem, esse reiterandam per ea quæ adduxit Dicastillus de Sacram. tom. 1. rr. 6. disp. 1. dub. 14. n. 205. & alij communiter.

8. Sed aduersus superius dicta vtgent duo fortissima argumenta; deducta ex factis Summorum Pontificum

Sup. contenta in hoc & tribus §§. seqq. sup. in §. 1. 2. & 3. huius Ref. & in aliis eorum notationum.

Sup. doct. contenta laudè in hoc & duobus seq. §§. huius

V. A. E. I. A. I. V. V. T. I.

Rel lege ex hoc et Rel. 30. 31. & 39. §. Quæ interueniēdo. & alium Sacrarum notacionum.

Pontificum. Et Primò, cum in India aliqui Episcopi fuissent absque dispensatione Pontificia in Episcopos consecrati, Pius IV. in quadam Bulla, data apud Sanctum Marcum die 11. Augusti 1562. Pontificatus sui Anno 3. quam per extensum apponit Pater Contreras contra consecrationem Episcopi de Peraguay, *art. 1. dub. 2. num. 13.* sic asserit. [Nos igitur Sacrorum Canonum æquitatem à nemine ultra quam præstari possit, exigere perpendentes, ac omnes & singulos venerabiles fratres Archiepiscopos, & Episcopos in Indiis præfatis constitutos, qui hæcenus prædicto numero Prælatorum competendi ad id non exhibitò, aliàs tamen ritè suscepterint, ab huiusmodi excessu, ac suspensionis, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis per eos propterea incurtis, Apostolica Auctoritate tenore præsentium absoluentes, secumque super irregularitate, si quam inde contraxerint, & quod munerè præfato, sic per eos suscepto, suisque, & Presbyteratus Ordinibus, ac Officio Pontificali uti, & in illis etiam in altaris ministerio ministrare; ac suis, & in Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesiis præesse liberè, & licitè valeant, & specialis dono gratiæ dispensantes.] Ita Pontif. Ex quibus verbis apparet, quod illi Episcopi fuerunt ordinati cum opinione tantum probabilis; nempe non esse de substantia consecrationis tres Episcopos, non obstante, quod opinio contraria non sit minus probabilis, ut supra ostendimus: attamen Pontifex non imposuit onus illi Episcopis, ut iterum consecrarentur sub conditione: Ergo hoc necessarium non est contra sententiam, quod supra cum Granado, Lugo, & aliis firmauimus alioqui dicendum esset, Pontificem in tali casu rectè non processisse ex absurdis quos nos supra adduximus, si illa consecratio Episcoporum in India sic administrata, non fuisset valida: sed hoc dicere absurdum videtur, ergo.

9. Vidit hanc difficultatem P. Contreras, ubi supra *art. 1. dub. 1.* & illam conatur dissoluere. Sic itaque asserit. [Pero parece oponerse a esta resolucion, y doctrina del Padre Granados, y los de mas, la Bula de Pio IV. que pondre en la duda següiente: porque en ella su Santidad dize, que à los Obispos, o Arçobispos; que se huieren consagrado en este Reyno sin dispensacion de la Sede Apostolica ab vno Episcopo, los absolue de la suspencion, y de otras censuras, y penas, que por auerse así consagrado huieren incurrido: y que abuelos, y dispensados puedan administrar el officio Pontifical, y Sacerdotal liberè & licitè: luego no se deue dezir (supuesta esta Bula) que el Obispo que se huiera consagrado ab vno Episcopo, sin dispensacion del Pontifice, se deua consagrar sub conditione, por asegurar el Carácter Episcopalis, y por el riesgo, que se podria seguir de no conferir el orden Sacerdotal en los ordenados por el tal Obispo. Pues su Santidad en caso, que huuiesse sucedido tal consecracion, passa por ella para que el así consagrado, administre el officio Pontifical, &c. sin hazer mencion del valor, o no valor de dicha consagracion; antes suponiendola por valida, como consta de la dicha Bula.

10. Para la solucion desta dificultad supongo, que a la Santidad de Pio IV. no le suplicò la Magestad del Rey Don Felipe II. nuestro Señor, que con la benignidad Apostolica pudiesse remedio en algun Obispo, o Arçobispo por auerse consagrado sin dispensacion ab vnico Episcopo, sino que le pudiesse en que por la penuria, que auia en estos Reynos de Obispos, se pudiesen en ellos consagrar los electos ab vno Episcopo, sin tener necesidad de tres Obispos como pide el derecho, y su Santidad obiter por si alguno se huuiesse consagrado de esta manera sin dispensacion de la Sede Apostolica, le absoluió de la suspensio, y de mas censuras, que

certissimè auia incurrido, y mandò, que el de mas admitrassè en el orden, y officio Prouincial, y reuocò a la suplica de su Magestad, dispensando para que los Obispos de estos Reynos se pudissen consagrar ab vno Episcopo, &c. Esto supuesto respondo al argumento, y digo, que aunque tiene mucha autoridad de la Bula de Pio IV. citada en apayo de la opinion, de que la consagracion de Obispo, facta sine dispensacione Pontificis ab vno Episcopo es valida, aunque illicita, y peccaminosa, no por ello condeno la contraria, que lleuan tantos, y tan esclarecidos Doctores, fundada con tan graues y tan fuertes razones; como hemos visto, y se pueden ver apud Gabr. Vatq. *ubi sup.* Solo pues se ha de dezir que su Santidad en el caso dicho se acomodò con la opinion probable: Al modo de los que dizien, que el Sumo Pontifice en cosa propocionada, puede dispensar en el matrimonio rato non consumado, trayendo exemplo de muchos Pontifices que han ya dispensado, à que los Authores de la contraria sententia, persistiendo en ella, dizien, que si tal vez ha dispensado el Romano Pontifice, ha sido conformado se con la opinion probable, no quitando la probabilidad de la que ellos defienden. Imo el P. Th. Sanchez, *lib. 2. de matr. disp. 14.* con sentir con los que lleuan, que el Papa puede dispensar en el matrimonio rato non consumado, trayendo en confirmacion de esta opinion los Pontifices, que auian dispensado en el mismo caso: dize que la opinion contraria es probabilissima. Luego lo mismo se ha de dezir en nuestro caso, que no por auerse conformado su Santidad con la opinion dicha, dio por improbable la otra; sino que nihilominus la dexò en su probabilidad, pues como es visto, no definio aquella que siguiò cathedrally no que solo la aprouò como probable, obia do obiter por ella (ad preacionem), por si a caso huuiesse sucedido el caso, &c. E consumasè valide la dicha solucion, con el *c. licet duoru. de sponsal.* en donde se dize, que el matrimonio rato non consumado no se disolue per aliud matrimoniu subsecutum consummatum. Con luy el dicho capitulo non estas palabras: quavis aliter quibusdam prædecessoribus nostris sit aliquòdo iudicatum.) Luego no todas las vezes, que los Pontifices figuen alguna opinion la hà de dezir que loquuntur è cathedra, y que dan por improbable la contraria, vease à *Conu. 4. decret. 2. p. 67 §. 3. n. 15.* en dõ se excelentemère explica el capitulo dicho, y trae vna doctrina muy a nuestro proposito. Ita Contreras.

11. Sed hæc solutio propozita difficultatis habet etiam suas tricas: nam Pontifex etiam si adhuc opinioni asserenti ternarium Episcoporum non esse de essentia consecrationis, debebat tamen stante maxima probabilitate opinionis contrarie disponere illas ordinationes esse reiterandas; alioquin nimis probabiliter tunc esse dicendum illos Episcopos non esse consecratos, nec valide postea alios Episcopos potuissent consecrare, nec Sacerdotes ordinare; vnde tota illa Prouincia remaneret scrupulis, & anxietatibus implicata, cum consequentia tantorum absurdorum, quæ horrent aures audire, ergo, &c.

12. Secundò adest aliud argumentum etiam ex factis Pontificum: nam in India sæpius dispensant, ut Episcopi possint consecrari ab vno tantum Episcopo. Sed Castrus Palans, Syluester, & alij, *ubi sup.* ut supra notauimus constanter asserunt Pontificem non posse in tali casu dispensare; quam opinionem tanquam probabilem videtur admittere Dicastillus *de Sacrament. tom. 2.* Ergo dicendum est, doctrinam à nobis superius firmatam ex Granado, Lugo, & aliis non esse admittendam: nam ex ipsa sequeretur Episcopos cum dispensatione Pontificia consecratos cum vno Antistite, esse denuo consecratos

erandos sub conditione: cum secundum opinionem Castri Palai, illorum consecratio ellet nulla, ex defectu valoris Pontificiae dispensationis: sed hoc dicere videtur absurdum: ergo, &c.

13. Vidisti quantum laboramus Charibdi; sed ad primum argumentum, aliquis potest dicere, Pium IV. forsitan ordinasse, vt feceret ad vitanda scandala illi Episcopi denuo consecrarentur sub conditione: vel admittenda est responsio superius adducta à P. Conterea. Ad secundum argumentum responderet quis potest opinionem Castri Palai carere probabilitate, cum sit contra communem sententiam Doctorum, & contra praxim Sedis Apost. & Summorum Pontificum, cum, vt supra probauimus, dispensantium, vt consecratio Antistitiu aliquando possit fieri ab vno Episcopo. Conferatur à simili: nam licet Philippus Faber & alij, asseruerint contractum physicum Hostiae in ordinatione sacerdotali esse de necessitate Sacramenti, tamen Doctores existimando talem sententiam carere probabilitate, non imposerunt onus Sacerdotibus non tangentibus Hostiam reiterare, sub conditione Ordinationem. Ergo idem dicendum in casu nostro, cum opinio à nobis vna cum Granado, Logo & alijs superius explicata, procedat, & habeat locum, quando opinionem circa administrationem Baptismi, & Ordinis Sacerdotalis, & Episcopatus sint aequè probabiles, & vt tales à Doctoribus communiter receptae, non autem in opinionibus singularibus à paucis firmatae, & contra communem sententiam, & praxim Ecclesiae, vt est opinio Castri Palai: ergo, &c. si haec responsiones ad supradicta argumenta, Amice Lector tibi non arrident, meliores tu cogita, & nobis illas prome.

RESOL. XLVIII.

An si infans consecraretur in Episcopatum eius consecratio esset valida?
 Item queritur de infante ad Sacerdotium assumpto.
 Et an validè Sacramentum Ordinis, & Episcopatus possit conferri infans: Ex parte 12. tractat. 1. Resolut. 48.

Item queritur de infante ad sacerdotium assumpto, & negatiuè respondere videtur Durandus in 4. distinct. 25. quast. 2. num. 8. vbi affirmat non facti dubium esse. Primum, quia, inquit, satis videtur absurdum, quod paruulus carens omnino vsu rationis possit Sacerdos fieri, vel Episcopus ordinari. Secundo, quia ad susceptionem cuiuslibet Sacramenti requiritur propria intentio suscipientis, si sit adultus, vel interpretatiua, si sit paruulus. Sed in tali paruulo, si ordinetur de facto, non potest esse propria voluntas suscipiendi Ordinem, cum non habeat vsu rationis; nec interpretatiua, quia licet voluntas parentum vel eorum qui parentum vices gerunt, possit esse interpretatiua voluntatis paruulorum, quantum ad ea quae sunt de necessitate salutis ipsorum corporalis, vel spiritualis, propter quod intentio parentum eos ad Baptismum offerentium, vel Ecclesiae sufficit illis ad susceptionem Baptismi salutaris: voluntas tamen parentum non videtur sufficere ad hoc, vt paruuli suscipiant Sacramentum Ordinis, quod non est de necessitate salutis, sed supererogationis, & constituit hominem in gradu dignitatis, quia quoad hoc non apparet quomodo voluntas parentum, vel quorumcumque aliorum sit interpretatiua voluntatis paruulorum, cum paruuli possint licite talibus dissentire, postquam ad annos discretionis peruenerint. Item quia Baptismus ordinatur

ad electionem peccati originalis, quod contrahit paruulus ex actu parentum; congruum est quod voluntas parentum sufficiat eis ad suscipiendum Baptismum. Sed haec causa in alijs Sacramentis non habet locum. Haec Durandus, in cuius sententiam inclinatur Petr. Sotus lib. de instr. Sacerd. lect. 5. de Sacram. Ord. §. Secundo etiam. Ad dique potest ad illius confirmationem, formam huius Sacramenti exigere consensum recipientis, quando illi dicitur *Accipe potestatem, Accipe Spiritum sanctum*: acceptando scilicet rem quae donatur, aut traditur, quod sine consensu non fit: paruulus autem est incapax talis consensus, perfecti scilicet, & rationabilis, qualis in re tanti momenti esse debet.

2. Et ita hanc sententiam ex Theologis neotericis tenet Granadus in 3. part. tractat. 3. de Ord. disputat. 1. numero 6. & 7. cum Marchino tractat. 5. part. 4. capite 4. numero 4. vbi sic ait: Rogatus si puer ante vsu rationis Episcopus consecraretur, talis consecratio esset ne valida? videtur enim dicendum esse validam; sicut si Sacerdos consecraretur, talis consecratio, vt dictum est, rata, ac firma foret. At oppositum cum D. Thom. in 4. distinct. 25. quast. 2. artic. 1. & 3. part. 9. quast. 39. artic. 2. est dicendum. Et ratio discriminis est, quia Episcopatus includit potestatem in corpus mysticum; ad quam potestatem recipiendam requiritur vsu rationis: qui enim sit Episcopus pastor animatum essentialiter, exigit vsu rationis, ac cum aliquis ad sacerdotium assumitur, non sit immediate, & proxime pastor animatum, sed in habitu, & in radice. Confirmatur à simili, nam si infans vnus anni ad Pontificatum assumetur, nulla sane esset talis assumptio; quia Vicarius Christi essentialiter debet ratione pollere, cum sit supremus, ac generalis omnium pastor. Idem parimodo dicendum est de Episcopo, qui est pastor particularis in actu.

3. Verum his non obstantibus contrariam sententiam tenent Auctores magni nominis, & idem quoad Ordines minores, & quoad Subdiaconatum supponitur in cap. vnic. de Cleric. o per saltum promotio. Quod si infans ante vsu rationis est capax dictorum Ordinum, etiam erit aliorum, adhuc Episcopatus, quia minores Ordines, & saltem Subdiaconatus non minus sunt Sacramentum, & non minus imprimunt characterem, quam reliqui maiores. Et ratione probatur, quia infans capax est omnium Sacramentorum, quae non requirunt essentialiter conditionem aliquam statui infantiae repugnantem, quia est capax Baptismi, Confirmationis, & Eucharistiae, quia non requirunt talem conditionem, & non est capax matrimonij, nec poenitentiae, quia essentialiter requirunt actus liberos; nec Extremae Vnctionis, quia tantum instituta est pro his, qui pro tempore quo confertur, possint habere peccata actualia, aut debitum poenae restantis, & qui possint egerere auxilijs ad resistendum Dæmoni; Sacramentum autem Ordinis, adhuc Episcopatus nullam requirit conditionem repugnantem statui infantiae. Hanc etiam sententiam tenet Coninch disputat. 20. dub. 10. numero 97. Meratius disputat. 9. de Ord. sect. 1. Valentia quast. 4. de Ord. punct. 1. Campanil. in diu. iur. Canon. rubric. 4. cap. 4. numer. 13. Vasquez disput. 146. Bonacina de Sacram. disput. 8. quast. vnic. punct. 5. num. 5. & Sanchez in Opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 32. num. 4. & Bernal. de Sacram. disput. 49. sect. 2. numero 7. vbi sic ait: [Indecens est infantem esse Sacerdotem, & esse Episcopum consecratum:] Ergo Respondeo licet sit aliquod absurdum conferri illi Ordinem talem, de quo in praesenti non disputamus, non est absurdum posse; & quamuis sit absurdum

V. A. E. N. I. A. I. V. V. T. I.